

СВЯТКУВАННЯ ДНІВ ОСТАПА ВЕРЕСАЯ У СОКИРИНЦЯХ

«Зібрати б усіх кобзарів з нашої живописної України, та щоб ударили вони в струни на тисячах кобз, то й весь світ узнав би, що у нас є люди, які люблять рідний край понад усе».

Т. Г. Шевченко.

15 червня в селі Сокиринцях Срібнянського району Чернігівської області було велелюдно – справляли Вересаєве свято. З усіх-усюд з'їхалися люди пошанувати пам'ять народного співця, сліпого кобзаря, що прозирає у душу кожного. Тужливо нарікав на людську ницість, однакову як тоді, так і пізніше.

Нема в світі правди, правди
не зискати!

Що тепер неправда стала
правдувати.

Хто по правді судить,
то того карають,

А хто не по правді,
того поважають.

Гнівню таврував усіляких перекинчиків-малоросів, що відщуралися рідної мови заради всього «панського», стали пустоцвітом при чужій дорозі, забули, що:

Да не буде краще,
Да не буде краще,
Як у нас на Україні!..

До цього безкомпромісного будителя національного духу, пам'яті з'їжджалась українська інтелігенція. Про нього писали, не гребували в нього вчитися Пантелеймон Куліш та Лев Жемчужников, Олена Пчілка, Микола Лисенко та Павло Чубинський. Сам Тарас Григорович познайомився з народним співцем і подарував йому підписаний власноруч «Кобзар». Поміж творів, присвячених Остапові Микитовичу Вересаю, – поезії Максима Рильського, Павла Тичини; оспівав українця Остапа і німець Райнер-Марія Рільке.

Як колись, так і тепер Вересай згуртував довкіл себе багатьох обдарованих, талановитих людей. Головною окрасою свята були вусаті красені у пишних свитках – Національна заслужена капела бандуристів ім. П. Майбороди. Бандури в їхніх чулих руках немов живуть якимось іншим довершеним у своїй гармонійності, злагодженості життям. Народний артист України Микола Гвоздь зібрав ліпших з-поміж ліпших, його капела – гордість вітчизняного музичного мистецтва. Це і ціле гроно народних та заслужених артистів, і огром талановитої, перспективної молоді (недарма ж при капелі працює студія кобзарського мистецтва, де досвідчені майстри готують собі гідну зміну). Окрім митців з Національної капели бандуристів, чоловічої хорової капели зі Срібнянського районного Будинку культури на святі були капели, дуети, тріо та квартети бандуристів із Чернігова, Львова, Бахмача, Малина, Кам'янця-Подільського, Прилук, Полтави.

Та свято Вересая – це не лише свято титулованих капел і премійованих виконавців. Це свято всіх, хто має хист, любов до рідного краю, мови, пісні. Скільки їх таких зібралося тієї погожої літньої днини в Сокиринцях! За кожним стоїть своя історія, своє життя – в кожного своє неповторне і водночас типове.

Мерзленко Віктор Іванович народився у 31-му, в Дніпропетровську. У страшні воєнні роки померла мати. Змалку горнувся серцем до музики, випадком навчився у зайшого солдата грати на

балалайці. Врятував хлопчину, не допустив, щоб малий Вітя зв'язався з босою, керівник музичного гуртка Сидоренко Василь Тарасович. Він же відкрив для Віті чарівність мистецтва гри на бандурі. Скільки їх було, таких учителів, гуртків, що у важкі повоєнні роки опікувалися дітьми, молоддю... Проти волі спадає на думку гірке порівняння, – 2001-го, на десятому році незалежності, Вікторові Івановичу, що так само вчив дітей грати на бандурі, просто вказали на двері Дніпропетровського Палацу культури, приміщення якого знадобилися грошовитим американським сектам, що понаїхали «просвіщати» і «нести духовність» у наші «безкультурні» краї, ніби за нами не стоїть тисячолітня історія, ніби спів кобзаря менш духовний і «культурний» за вибряцювання під гітару якихось новотворів, перекладених з англійської на російську. «Мені тих ста сорока гривень не шкода, – зітхає кобзар, – аби тільки лишили хоч кімнату, де б ми могли займатись...».

Світ не без добрих людей. Сивого кобзаря прихистив музей при славетному металургійному заводі ім. Петровського.

А найсвітліший спогад у Віктора Івановича – це те, як він уперше поїхав за кордон на гастролі і німці плакали, слухаючи його гру на бандурі, український спів, захоплено дивувалися багатству нашої культурної спадщини. «Соромно мені зараз про це говорити, знаєте, молодий ще був і виріс у місті, але саме тоді, за кордоном, я вперше відчув гордість, що я українець, гордість за свою мову, культуру, зацікавився історією... Бандура – то наш скарб. У жодного іншого народу бандури немає».

Таких людей – гордих, що вони українці, на святі було багато – зовсім юних і старших. Це і відомий Василь Нечепа, і молоді Володимир Бондар та Руслан Пінчук, Тарас Силенко, Едуард Драч, Олег Созанський, Тарас Лазуркевич і ще, ще... десятки імен з усієї України.

Радує їхня любов до свого мистецтва, своєї мови, що відчувають себе українцями і не будуть, як місцевий чиновник, відкривати свято промовою читаною і називати Вересая – «українській кабзарь».